

Rapport

uitgebracht aan de gemeente Delft
te Delft

Interim-controle 2005

Aan de raad van de gemeente Delft
t.a.v. mevrouw Y. van Delft
Postbus 78
2600 ME DELFT

Datum

30 november 2005

Behandeld door

Ons kenmerk

05R2854/ta/5501

Onderwerp

Interim-controle 2005

Uw kenmerk

Geachte raad,

In de afgelopen periode hebben wij een interim-controle bij uw gemeente verricht. Deze interim-controle maakt deel uit van de door u aan ons kantoor verstrekte opdracht tot controle van de jaarrekening van de gemeente Delft. In essentie komt het er bij de interim-controle op neer dat wij nagaan in hoeverre de gemeente in control is.

Onze bevindingen uit de interim-controle hebben wij opgenomen in een managementletter. Conform de opdracht aan ons hebben wij de managementletter besproken met en uitgebracht aan het managementteam van uw gemeente. De managementletter wordt vervolgens voorgelegd aan het college van B&W, waarbij het managementteam in de regel een begeleidende brief in gaat op onze constatering. U hebt ons opdracht gegeven de hoofdlijnen van de managementletter in een brief aan u samen te vatten. U treft deze hierbij aan.

De controle van de jaarrekening 2005 is onze eerste jaarrekening voor Delft. Dit geldt in het verlengde daarvan ook voor de interim-controle. Onze interim-controle heeft om die reden in belangrijke mate in het teken gestaan van het verkrijgen van een totaal beeld van de gemeentelijke organisatie. Het gaat hier primair om een eerste indruk, noodzakelijk om begin volgend jaar de jaarrekening 2005 te kunnen controleren. De komende jaren zullen voor ons in het teken staan het beeld van de gemeentelijke organisatie van Delft verder te detailleren. Onze opmerkingen zullen dan ook meer gericht kunnen zijn op de details.

In onze managementletter zijn wij ingegaan op vier (hoofd)onderwerpen, te weten het financieel beheer, de rechtmatigheid, het Besluit, Begroting en Verantwoording en de frauderisico-analyse. Hieronder geven wij een samenvatting van onze bevindingen.

Financieel beheer

Op basis van interviews, het doornemen van nota's, beschrijvingen etc. en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden hebben wij ons een beeld gevormd over de opzet van de organisatie van het financiële beheer en de werking daarvan.

Over de opzet van het financiële beheer van de gemeente Delft zijn wij positief. Argumenten daarvoor zijn de aanwezigheid van een (verbijzonderde) functie Administratieve Organisatie en Interne Controle (AO/IC), de aanwezigheid van (actuele) procesbeschrijvingen, diverse statuten en beheerrapportages. De opzet van de controlefunctie is goed geregeld en ingebed in de organisatie, waarbij met name de onafhankelijke positie van concerncontrol een sterke basis biedt voor een goede invulling voor de controlfunctie. Kortom de structuur is duidelijk.

Voor wat betreft de werking van het financiële beheer zijn naar onze meningen verbeteringen in de omvang van de werkzaamheden van de afdeling AO/IC (i.c. de afstemming met de werkzaamheden van de accountant), de follow-up van de aanbeveling van deze afdeling en de rol bij de beoordeling en vaststelling van de procesbeschrijvingen en het handhaven van de discipline bij de uitvoering van de processen.

Aangezien het onze eerste interim-controle is, hebben wij geen zicht op de ontwikkeling van het financiële beheer in Delft ten opzichte van voorgaande jaren. Feitelijk is deze interim-controle in dat opzicht meer te zien als een nulmeting. Ten opzichte van andere (vergelijkbare) gemeenten hebben wij van de gemeente Delft op het gebied van het financiële beheer een positieve indruk.

Rechtmatigheid

Met ingang van het jaar 2004 doet de accountant in de accountantsverklaring een uitspraak over de vraag in hoeverre de baten en lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatig is in dit verband in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving. Over de exacte reikwijdte van de rechtmatigheidcontrole door de accountant is lang tijd onduidelijkheid geweest. Mede om die reden heeft ongeveer 90% van alle gemeenten in Nederland over het jaar 2004 op rechtigheidsgebied een niet goedkeurende accountantsverklaring gekregen. Ook voor uw gemeente was dat het geval.

Vanuit het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) werd het jaar 2004 gezien als een overgangsjaar. Voor het jaar 2005 verwacht de minister van BZK dat de gemeenten minimaal beschikken over een normenkader (welke regels vallen onder de rechtmatigheidcontrole) en een toetsingskader (wat moet er worden getoetst uit het normenkader). Op de vraag of de gemeenten de wet- en regelgeving ook daadwerkelijk volledig naleven ziet de minister van BZK het jaar 2005 nog als een overgangsjaar. Belangrijk is dat de gemeenten (vooral) de interne controle vanaf het jaar 2006 goed vormgeven. In dat geval kan vanaf de jaarrekening 2006 afhankelijk van de uitkomsten van de interne controle in principe een goedkeurende accountantsverklaring worden gegeven op het onderdeel rechtmatigheid.

De gemeente Delft beschikt inmiddels (deels in concept) over een normen- en toetsingskader. In dat opzicht loopt uw gemeente in de pas met wat door de minister van BZK wordt verlangd. Op het gebied van de interne controle op de naleving van de wet- en regelgeving bestaan plannen om dit op korte termijn voor de tien belangrijkste processen te gaan uitvoeren. Belangrijk is dat dit zodanig wordt ingepast in de planning dat er over 2006 (intern) een volledig beeld ontstaat.

Bij de uitvoering van onze werkzaamheden hebben wij vooral op het gebied van de subsidieverstrekking en de inkopen geconstateerd dat de wet- en regelgeving niet exact c.q. volledig wordt nageleefd, waarbij het voor een deel gaat om zogenaamde orde- en vormvoorschriften. In dit verband merken wij op dat de rechtmatigheidstoets voor de te toetsen wet- en regelgeving er vanuit gaat dat deze wel of niet is nageleefd. Het niet naleven van de wet- en regelgeving leidt tot onrechtmatigheden. Wij adviseren u op basis van de geconstateerde afwijkingen te bezien in hoeverre dit aanleiding kan geven om de wet- en regelgeving bij te stellen c.q. deze meer toe te snijden op de praktijk. Diverse gemeenten zijn hier inmiddels toe overgegaan.

Voor wat betreft de jaarrekening 2005 verwachten wij op rechtmatigheidsgebied een niet goedkeurende accountantsverklaring. Wij denken daarbij op dit moment aan een oordeelonthouding.

Besluit, Begroting en Verantwoording

In 2004 zijn de spelregels gewijzigd die gemeenten in acht moeten nemen bij het samenstellen van de jaarrekening. De tot en met 2003 geldende Comptabiliteitsvoorschriften uit 1994 zijn vervangen door het Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV). De invoering van het BBV heeft bij de meeste gemeenten behoorlijk impact gehad op de jaarrekening. Het betrof vooral de rubricering van de immateriële en materiële vaste activa en het onderscheid in (bestemmings)reserves en voorzieningen.

Door uitspraken van de commissie BBV (deze commissie doet namens het Ministerie van BZK bindende uitspraken over de toepassing van het BBV) is een nadere beoordeling van de waardering van de balansposten noodzakelijk. Uw gemeente heeft hiertoe inmiddels een werkgroep ingesteld die de diverse balansposten tegen het licht houdt. Insteek is ruim voor het samenstellen van de jaarrekening 2005 inzicht te hebben in de consequenties. Zonodig worden de mutaties u ter goedkeuring voorgelegd.

Frauderisico-analyse

Naar aanleiding van een aantal fraudegevallen die zich de afgelopen jaren in het land hebben voorgedaan zijn de Richtlijnen voor de Accountantscontrole met ingang van het boekjaar 2005 gewijzigd. In de gewijzigde richtlijnen krijgt de frauderisico-analyse een meer prominente plaats. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude ligt bij de organen belast met de governance evenals de leiding van de huishouding.

30 november 2005

05R2854

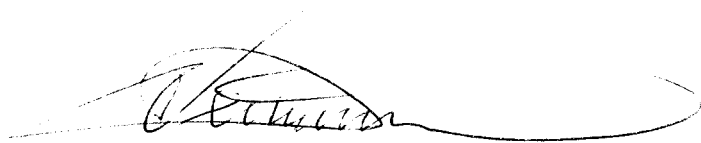
Van de accountant wordt verwacht dat deze tijdens de controle meer (bewust) aandacht heeft voor de diverse vormen van fraude i.c. mogelijke fraude signalen en tevens dat de accountant dit met het management en de toezichthoudende organen bespreekt.

De gemeente Delft beschikt nog niet over een integrale frauderisico-analyse. Wel zijn er diverse richtlijnen die hiervan deel kunnen uitmaken. Wij denken daarbij bijvoorbeeld aan de gedragscode op het gebied van integer handelen. In overleg met managementteam van uw gemeente zullen wij nagaan hoe de frauderisico-analyse binnen de gemeente Delft vorm kan krijgen.

Wij vertrouwen erop u hiermee naar voldoening te hebben geïnformeerd. Wij zijn graag tot een nadere mondelinge toelichting bereid.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.
voor deze:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'D. Vermaas', with a long, sweeping horizontal line extending to the right.

D. Vermaas RA